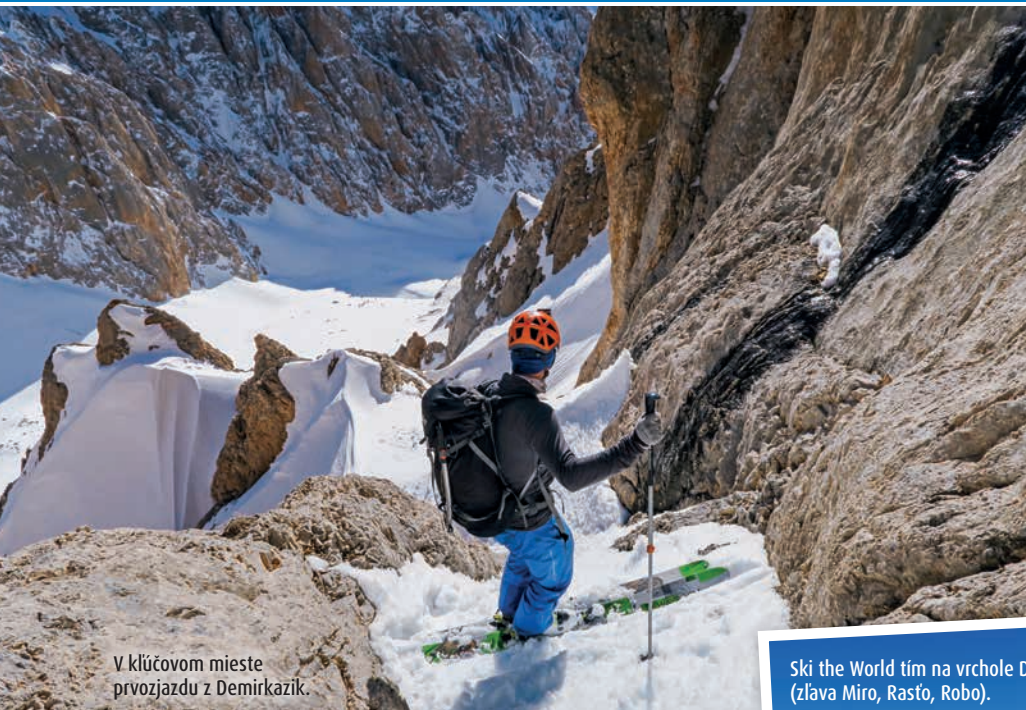

Komín neťahá, v piecke vyhasína. Skúšam prihodit' ďalšie poleno, no po otvorení poklopu pece sa izba za pár sekúnd plní štiplavým dymom. Je polnoc. Zajtra nás čaká náročný pokus o prvojazd Demirkaziku.

V kľúčovom mieste prvojazdu z Demirkaziku.

Ski the World tím na vrchole Demirkazik (zľava Miro, Rasto, Robo).

Potrebujem si aspoň pár hodín oddýchnuť, no namiesto spánku teraz riešim izbu plnú dymu. Šéf kempu je preč, chalani vo vedľajšej izbe už spia. Otváram pec a v rukaviciach vyberám horúci kýbel plný nedohoreného uhlia a dreva. Dymí ako starý zaoceánsky parník. Vynášam ho za náš bungalov a vraciam sa do izby. Dnu to pripomína udiarenie. Pokúšam sa bleskovo vyvetrať a zároveň zachovať aké-také teplo domova. Po pár minútach zatváram okná i dvere a líham si do postele. Izba je však stále zadymená. Zababušený v perine si začínam premietiť katastrofické scenáre otravy oxidom uhoľnatým. Vraj je to celkom príjemný spôsob odchodu zo sveta, no mne sa ešte nechce. A ani Rasto s Robom by asi neboli moc nadšení, keby ma tu ráno našli otrčeného hore kopytami. Zima-nezima, otváram na noc okná dokorán a perinu mením za Rastov hrubý expedičný spacák. Ešteže ho sem so sebou zobrať ako rezervu pre prípad núdze...

Ráno sa našťastie prebúdzam. Vonku aj v izbe mrzne ako v tureckom filme. Predsa len je ešte stále február a v horských oblastiach to poriadne cítiť. Obliekam na seba všetko čo mám a mierim rovno do vedľajšej izby ku Rastovi s Robom. Ich piecka, na rozdiel od tej mojej, fachtí bez problémov a v izbe je príjemne teplo. Dávame spoločné raňajky, popri

ktorých im rozprávam o nočných trabloch s pecou a temných uhoľnatých víziách. Na dlhé vykecávanie však nie je čas, za domom nás už čaká domáci dedinčan so svojou nesmrteľnou terénnou Toyotou. Dojedáme zvyšky trevľančovej kaše a vyrážame v ústrety ďalšiemu skialpinistickému dobrodružstvu.

Za skialpom do Turecka?

Cesta z dediny do ústia doliny Narpuz trvá autom asi polhodinu. Celý čas máme pred nosom dominantný Demirkazik – skutočne nádherná hora! Rasto veru vedel, ako nás sem s Robom nalákať, keď sme v rámci nášho dlhodobého skialpinistického projektu Ski the World zvažovali, kam pôjdeme tento rok. Stačila fotka južnej steny Demirkazik a hneď sme boli namotivovaní. Rasto sa stal vďaka dlhoročným diplomatickým misiám na Blízkom východe expertom na miestne hory a vybral pre nás v Turecku snáď najkrajšie miesto na skialpinistické radovánky

– pohorie Aladaglar. Tieto hory preslávil v horolezeckom svete taliansky drtič Rolando Larcher ťažkými viacdĺžkovými cestami v krásnych vápencových stenách. Málokto ale vie, aký čarovný svet sa tu ukrýva v zime na lyžiach. Keby sme vopred vedeli, čo nás tu čaká, určite by sme sem prišli na dlhšie než len na týždeň. Takto máme k dispozícii iba pár dní a snažíme sa ich počas nášho expresného skialpinistického výletu využiť čo najefektívnejšie. Zatiaľ máme šťastie – hrá nám do kariet počasie i podmienky. Aj vďaka tomu sme sa mohli hneď po príchode rýchlo aklimatizovať na neďalekej vyhasnutej sopke Erciyes, kde sme si v prvotriednom tureckom prašane zalyžovali pomedzi sopečné vežičky Anjelskej cesty. O dva dni neskôr sme sa v hlbokom snehu so stiahnutými zadkami

Aladaglar skiexpress

prebrodili do sedla Yasemin, odkiaľ sme si detailne nafotili južnú stenu Demirkaziku. Včera sme si v rámci oddychového dňa zaliezli na slnečných stenách v kaňone Kazikli. A dnes nás čaká rande s kráľom Aladaglaru – Demirkazikom...

Dobrodružstvo v divočine

Z myšlienok ma vytráha pohľad na zasneženú cestu. Sneh začína relatívne nízko a autom sa ďalej nedostaneme. Domáci ešte pre istotu skúša naprázdno zahrabať kolesami, aby sme videli, že ďalej to už naozaj nejde. Sme vo výške asi 1850 metrov a od vrcholu nás delí takmer 2000 výškových metrov. Túry sú tu veru dlhé, veľmi dlhé. Aladaglar je divoké pohorie, kde nie sú žiadne horské chaty, ktoré by prístupy k stenám skrátili. Nefunguje tu ani horská služba a ak by sa hore niečo zomlelo, je v prvom rade na nás, aby sme si pomohli sami.

Vďaka tomu má pôsobenie v tunajších kopcoch nádych dobrodružstva, ktoré u nás doma v maličkých útulných Tatrách či komerčných Alpách už nájdem len ťažko.

Vystupujeme z auta a s domácim dohadujeme, že naspäť na tomto mieste by sme mali byť niekedy okolo štvrtej poobede. Sľubuje, že nás tu bude čakať. Zapíname lyže a vyrážame v ústrety dlhej doliny Narpuz, ktorú poznáme už z túry do sedla Yasemin. Vstupnú bránu do doliny tvorí uzúcky kaňon pripomínajúci Paklenicu. Vyššie sa dolina rozširuje a následne opäť zužuje do druhého kaňonu. Ten je široký len pár metrov. Nad nami sa vypínajú stovky metrov vysoké steny, ktoré charakterom trochu pripomínajú Dolomity. Vyššie sa dolina opäť rozširuje. Po ľavej strane sa začína ukazovať bludisko spodnej časti južnej steny Demirkaziku. Ide o spleť vezíciiek a žliabkov, v ktorých sme napriek

detailným fotkám z Yaseminu nedokázali pri analýze na počítači určiť kontinuálnu snehovú líniu. Niektoré úseky na fotkách nie je vidieť, a tak nám nezostáva nič iné, len sa tam ísť pozrieť na vlastné oči a zistiť, či to celé pustí na lyžiach alebo nie.

Pod stenou sa dostávame po troch hodinách výstupu nekonečnou dolinou. Máme hodinový časový sklz oproti plánu a do mohutnej južnej steny už praží slnko. Presné časovanie je v podobných stenách kľúčom k úspechu a zníženiu miery objektívneho nebezpečenstva. Preto sa pod stenou dlho nezdržujeme a po krátkom dobití energie tyčinkami Marva vyrážame v ústrety neznámu. Sneh je zatiaľ vcelku nosný a relatívne rýchlo naberalme výšku. V bludisku spodnej časti steny na naše potešenie nachádzame kontinuálne vysneženú líniu. Pravdepodobne jediná, ktorá umožňuje zjazd Demirkaziku z vrcholu až dole ▶

Hľadanie kontinuálnej línie v južnej stene Demirkazik.

Výstup mohutným južným kuloárom.

do doliny celú na lyžiach, bez nutnosti zlaňovania alebo zliezania pešo. Pre mňa extrémne lyžovanie vždy bolo a bude predovšetkým o lyžovaní. Nie o zlaňovaní, pridržaní sa fixného lana či zliezaní. Zlaniť sa dá s potrebnou výzbrojou takmer všetko, zlyžovať nie. Hľadanie pekných štítov s možnosťou lyžovania esteticky zaujímavých línií z ich vrcholov kontinuálnym spôsobom je jedným z faktorov, ktoré sú pre mňa pri skialpinizme dôležité. O to viac ma teší, že sme na Demirkaziku takúto líniu našli. No ešte nie sme hore. Uvidíme, čo nás čaká vyššie.

Nekonečný výstup

Nad spodným pásom vežičiek a žliabkov sa stena mení na obrovský kuloár. Jeho spodná a stredná časť je relatívne plytká, no v mäkkom snehu sa začíname bez lyží zabárat vyše kolien. Náš postup sa spomaľuje a časový sklz zväčšuje. Nahadzujeme preto znova lyže a strmými cikcakmi sa snažíme dostať čo najvyššie, pokiaľ to sklon dovolí. V strednej časti sa rozhodujeme pokračovať ľavou vetvou kuloára. Tá vyzerá byť z hľadiska lavín objektívne menej nebezpečná. Sklon tu prekračuje 45°, takže lyže opäť putujú na batoh. Slniečko pripeká, sneh oťažieva a mňa sa začína zmocňovať nervozita. Som si vedomý toho, že aj malý splaz, ktorý by nás zachytil a premler cez spodné prahy, môže mať fatálne následky. Hladina adrenalínu v krvi sa zvyšuje a dáva zabudnúť na prichádzajúcu únavu. Čo najrýchlejšie sa snažím prebiť stopu strmým záverom kuloára. Úlava prichádza až na snehovom rebre. Z neho nás síce čaká na vrchol ešte nejakých 300 výškových metrov, no

už zväčša po hrebeni a snehových rebrách, ktoré nie sú také nahriate a objektívne nebezpečné než kuloár pod nami.

K vrcholovej tyči sa dostávame po ôsmych hodinách lopoty s takmer trojhodinovým časovým sklzom. Ani si nepamätám, či som mal niekedy taký veľký posun oproti časovému plánu. Aj dnes nás však trochu prekvapili rozmery tunajších kopcov a svoje zohral aj mäkký boriaci sa sneh. Pozitívne je, že v kuloári nepadajú žiadne samovoľné lavíny z tepla a že staršie väčšie doskové lavíny vypadali už pred pár dňami. Problémom pri lyžovaní môže byť naopak kôra, ktorá sa poobede začala robiť v tienistých miestach. A tiež riedina v spodných

žliabkoch, kam stále peče slnko. No čo už – v stenách s veľkým prevýšením a rôzne orientovanými pasážami je takmer nemožné vycytiť optimálne podmienky v každej časti zjazdu. Svoje by o tom vedel povedať aj mimozemšťan Kilian, ktorý mal pri prvozjazde Fivaruty na Trollveggen výborné prašanové podmienky v hornej časti, no spodné prahy o kilometer nižšie musel zliezať s lyžami po čistom ľade istiac sa cepínmi v rukách...

Nechávam myšlienky na zjazd bokom a vychutnávam si lahodnú chuť novej Snehanky od Marvy. Dobré to ten Vardži pečie! Popri chrúmaní tyčinky si užívam krásne výhľady na všetky svetové strany... Na severe

Na vrcholovom hrebeni.

Strmo nadol južným kuloárom pri prvozjazde Demirkaziku.

vidieť masív sopky Erciyes, kde sme pred pár dňami začínali. Na druhej strane je učupený kuloár Yasemin, odkiaľ sa nám predvčerom prvýkrát v plnej kráse ukázal Demirkazik. Ďalej na juhu vidieť ďalšie dominanty pohoria Aladaglar – najvyššie štítu Kizilkaya, Emler, Kaldi. Náhhera! Slnecná atmosféra hôr ma vždy dokáže nabiť mentálnou energiou potrebnou pre náročný zjazd. Na dlhé rozjímanie však nie je čas. Máme časový sklz a musíme sa pustiť dole čo najskôr dúfajúc, že v kľúčovej spodnej pasáži ešte nezašlo slnko a nestihla sa tam spraviť kôra.

Strmo nadol

Zjazd začíname priamo z vrcholu exponovaným svahom šikmo doprava ponad stometrovú skalnú stenu. Sneh je tu tak akurát odmäknutý, takže si lyžovačku naplno užívame. Cez rebro sa dostávame doprava do strmého žliabku, ktorým sa dá priamo napojiť do hornej časti mohutného južného kuloára. Lyžujem prvý, sklon sa drží medzi 45 – 50° a šírka žlabu je okolo štyroch metrov. Sneh však nie je optimálny – pod odmäknutou pár centimetrovou vrstvou firnu sa nachádza tvrdý podklad. Ako prvý to mám pri lyžovaní ešte ako-tak bezpečné, no chalani by to mali po mne už vysúchané a príliš tvrdé. Kričím na nich, aby radšej prešli ďalej doprava cez rebro a lyžovali jedným zo širších plytších žlabov, ponad ktoré sme vystupovali hore. O sto metrov nižšie sa opäť stretávame a spoločne lyžujeme ďalej hlavným žlabom kuloára. V tienistých pasážach sa už stihla vytvoriť kôra. Naopak, slnečné časti sú stále odmäknuté až riedke.

V jednom mieste spúšťam pri lyžovaní malý splaz, ktorý sa postupne mení na lavínu a čistí nám celú strednú a spodnú časť kuloára. Na tú sme sa tešili najviac, no namiesto spanilej fri-rajdovačky musíme lyžovať po lavínovej dráhe. Našťastie, sklon je tu najmenší z celej steny a z technického hľadiska ide o najjednoduchšiu časť zjazdu. Bez väčších problémov predkotáme cez hrudy a rigole lavíny až nad spodné prahy. Z hlavného žlabu kuloára lyžujeme ďalej cez snehové rebro doprava, kde začína kľúčová časť našej línie. V nej sa od rána stihol sneh vytopiť o 20-30 cm a keby sme tu boli o deň neskôr, línia by pravdepodobne už nebola kontinuálne lyžovateľná. Snehu tu zostalo minimum a pod ním skaly, preto pár metrov prekonávame opatrným bočným zostupom na lyžiach. Nasleduje exponovaný traverz po krátkej rampe ponad dvadsaťmetrovú skalnú stenu. Z rampy sa dostávame do užučkého žliabku. V ňom opäť pár metrov bočný zosuv a zvyšok žliabku šusom na snehové rebierko, kde v zrýchlenom móde dobrzdujem a následne sa druhým šusom dostávam do vedľajšieho žliabku. Skutočne famózna technická pasáž! Chalani majú kvôli dlhším lyžiam v cruxe o čosi viacej zábavy. Pri pohľade na ich akrobatické polohy sa len utvrdzujem v tom, že na podobné skiiextrémiky sú moje K2 Wayback 96 s dĺžkou 170 cm pre mňa tak akurát. Nakoniec sa nám darí kľúčové miesto prekonať na lyžiach všetkým trom. Nižšie v bludisku žliabkov a vežičiek vďaka výstupovým stopám presne triafame zvyšok línie a bez väčších problémov sa dostávame dole na dno doliny. Napätie z náročného zjazdu z nás pomaly opadá a za

Užitočné informácie

- * letecky sa dá do Aladaglar dostať najbližšie s priletom do mesta Kayseri (odtiaľ presun 2 h autom/busom, alternatívne z Adany 3 h alebo Ankary 6 h)
- * ubytovanie v dedine Marti v Aladaglar Camping Bungalow (kontaktná osoba Recep Ince, pomôže aj s miestnou logistikou do hôr)
- * stravovanie vo vlastnej réžii alebo v meste Camardi (7 km z dediny Marti)
- * nákup základných potravín priamo v dedine Marti (väčšie nákupy v Camardi)
- * mapy a sprievodcov oblasti je možné zakúpiť v kempe u Recepta
- * viac fotiek a informácií o našom tureckom dobrodružstve nájdete na webových stránkach <http://miropeto.sk> a <http://skitheworld.eu>.

odmenu nás čaká jazda v prvotriednom tureckom prašane nedotknutou dolinou až po spodný kaňon. Pod ním pokračujeme na lyžiach po zvyškoch snehu na poľnú cestu, kde nás už čaká starý známy dedičan so svojou nesmrteľnou Toyotou.

Bez šťastia to nejde

Do kempu sa vraciame po dvanástich hodinách unavení, smädní a hladní. Sme radi, že máme so sebou zásobu dehydrovanej stravy Travellunch, z ktorých máme za pár minút hotové chutné a výdatné jedlo. Večer sa do kempu vracia šéf Recep Ince. Recep je výborným skalným lezcom a znalcom tunajších hôr. Gratuluje nám k prvozjazdu Demirkaziku a stále nevie pochopiť, ako sa nám podarilo taký ťažký kopec zísť celý na lyžiach. Snažíme sa mu vysvetliť, že podobné úspechy nie sú len o technike lyžovania v strmom teréne a mentálnej schopnosti lyžovať v exponovanom teréne s vedomím vážneho zranenia alebo smrti v prípade pádu. V prvom rade je to všetko o plánovaní, taktike, trpezlivosti a schopnosti vedieť vystihnúť správne podmienky. A samozrejme aj o veľkej dávke šťastia, bez ktorého to v horách nejde. Recep len krúti hlavou a usmieva sa popod fúz. Potom berie do rúk staré rukavice a zamieri do izby vyčistiť zapchatý komín...

Lyžiarske resumé

- Erciyes (S vrchol, 3900 m) Anjelskou cestou
- Sedlo Yasemin (3400 m) S kuloárom
- Demirkazik (3756 m) J stenou
- Emler (3723 m) Z kuloárom

Za finančnú a materiálnu podporu našich skialpinistických expedícií ďakujeme:

